

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 7 korrik 2014
Nr. ref.:RK666/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI53/14

Parashtrues

N.P.T “Llabjani”, Klinë

**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 22/2013,
të 13 nëntorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është NTP “Llabjani” nga Klina (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës), që përfaqësohet nga z. Sahit Bibaj, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 22/2013, i 13 nëntorit 2013, i cili i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 16 dhjetor 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, i cili pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], me nenin 24 [Barazia para Ligjit], paragrafi 2, me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (KEDNJ) si dhe me nenin 10 [E drejta e barabartë për gjykim të drejtë dhe publik] të Deklaratës Universale për të Drejta të Njeriut.

Baza juridike

4. Neni 113.7 në lidhje me nenin 21.4 të Kushtetutës, neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), dhe rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 23 mars 2014, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 2 prill 2014, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin Nr. GJR. KI53/14, caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetari caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Enver Hasani.
7. Më 23 prill 2014, Gjykata e njoftoi parashtruesin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 13 maj 2014, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Në vitin 2006, parashtruesi i kërkesës nënshkroi dy kontrata për kryerjen e punëve ndërtimore, në emër të Shoqatës Aksionare Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës (PTK), të cilat duhet të kryheshin sipas kushteve të parapara me projekt të përgjithshëm dhe kontratë. Kompania e kontraktuar do të kompensohej për punën e kryer me vlerën monetare, të përcaktuar në kontratë.

10. Sipas parashtruesit të kërkesës, gjatë ekzekutimit të punëve në terren, u paraqit nevoja për kryerjen e punëve ndërtimore shtesë. Pasi që kjo nuk ishte paraparë me projekt ose me kontratën bazë, ishte marrë pëlqimi nga organi mbikëqyrës i PTK-së (komisionit) për t'i përfunduar punët shtesë. Përkundër disa padive, të dorëzuara nga parashtruesi i kërkesës, ai nuk u kompensua nga PTK-ja.
11. Më 20 qershor 2008, parashtruesi i kërkesës paraqiti padi në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Dhoma e Posaçme), kundër debitorit Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës (PTK) SH. A. në Prishtinë për pagesë lidhur me punën e kryer shtesë, në shumë prej 87, 504.90 €.
12. Më 31 korrik 2008, Dhoma e Posaçme, me Aktvendimin SCC-08-200, ia përcolli rastin Gjykatës Ekonomike të Qarkut të Kosovës në Prishtinë që të vendosë lidhur me padinë.
13. Më 13 tetor 2009, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë, me Aktgjykimin II. C. nr. 228/2009, e refuzoi padinë, si të pabazuar.
14. Në arsyetim të aktgjykimit, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë konstatoi:

“Me dispozitën e nenit 630 të LMD-ës, është paraparë se kontrata për ndërtimin duhet të jetë në formë të shkruar, përndryshe ndërtimi i kanalizimit kabllor telefonik në Istog dhe në lagjen Dobrajë në Deçan si dhe punët e kryera të pa parapara dhe shtesë për ndërtimin e kanalizimit kabllorik telefonik në Pejë dhe në Deçan, jashtë kontratave të lartcekura, ka për pasojë kryerjen e punëve të pa kontraktuara të bëra në rrezik të paditësit, dhe së këndejmi, kontrata që nuk është në formë të shkruar nuk krijon efekte juridike dhe për investimet e bëra nuk mundë të kërkohej mbrojtje juridiko-gjyqësore. Po ashtu në dispozitën e nenit 633 të LMD-ës, është paraparë se për çdo ndryshim nga projekti ndërtimor respektivisht nga punët e kontraktuara, kryesi i punëve duhet ta ketë pëlqimin me shkrim nga porositësi i punëve”.
15. Më 18 mars 2010, parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Dhomën e Posaçme, për shkak të *“shkeljes së rëndë të dispozitave të procedurës civile dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale”.*
16. Më 14 maj 2013, Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme nxori Aktvendimin AC-II-12-0163, duke e shpallur veten jokompetent për shqyrtimin e ankesës, të ushtruar nga parashtruesi i kërkesës, dhe e procedoi rastin në Gjykatën e Apelit në Prishtinë.
17. Më 18 qershor 2013, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ae. nr. 508/2012) e refuzoi si të pabazuar ankesën e paraqitur nga parashtruesi i kërkesës, ndërsa vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, II. C. nr. 228/2009, të 13 tetorit 2009.
18. Gjykata e Apelit konstatoi:

“Mbështetur në këtë gjendje të çështjes, Gjykata e Apelit e Kosovës, vlerëson se gjykata e shkallës së parë me administrimin e provave të nevojshme, krejt dhe në mënyrë të plotë e ka vërtetuar gjendjen faktike dhe, në bazë të gjendjes së tillë të vërtetuar, i ka zbatuar drejt dispozitat e procedurës kontestimore dhe te drejtën materiale kur ka gjetur se kërkesëpadia e paditëses është e pabazuar”.

19. Më 23 korrik 2013, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
20. Më 13 nëntor 2013, Gjykata Supreme, me Aktgjykimin E. Rev. nr. 22/2013, refuzoi si të pabazuar revizionin e dorëzuar nga parashtruesi i kërkesës.
21. Gjykata Supreme konstatoi:

“Nisur nga kjo gjendje e çështjes Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se në bazë të gjendjes së vërtetuar faktike, gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë drejt kanë zbatuar të drejtën materiale kur kanë gjetur se kërkesëpadia e paditëses është e pabazuar”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se aktgjykimi i kontestuar përbën shkelje të Kushtetutës, KEDNJ-së dhe Deklaratës Universale për të Drejtat e Njeriut (siç është përmendur në paragrafin 3 të këtij Aktvendimi) dhe kërkon nga Gjykata që ta anulojë aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme.

Pranueshmëria e kërkesës

23. Para se ta gjykojë kërkesën, Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri të kërkesës, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

25. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se kërkesa e parashtruesit të kërkesës ishte parashtruar nga një person juridik brenda afatit kohor prej 4 (katër) muajve, siç parashihet me ligj, dhe se parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.
26. Gjykata gjithashtu i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...]

(c) kërkesa nuk është qartazi e pabazuar.

(2) *Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se: [...]*

(b) *faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose [...]*

(d) *kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.*

27. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës e konteston kushtetutshmërinë e Aktgjykimit e Gjykatës Supreme Rev. nr. 22/2013, të 13 nëntorit 2013, për shkak të konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe trajtimit jo të barabartë të palëve nga gjykata gjatë procedurave gjyqësore. Parashtruesi i kërkesës deklaroi se për këtë shkak aktgjykimi i kontestuar kishte shkelur "të drejtën e saj të garantuar për barazi para ligjit dhe për gjykim të drejtë".
28. Sa i përket ankesës së parashtruesit të kërkesës, Gjykata rikujton se, në pajtim me parimin e subsidiaritetit, parashtruesi i kërkesës duhet të ngrejë shkeljen e pretenduar kushtetuese në gjykatat e rregullta, që në radhë të parë të sigurojë respektimin e të drejtave themelore të mishëruara në Kushtetutë.
29. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk e ka ngritur shkeljen e pretenduar kushtetuese në Gjykatën Supreme të së drejtës së saj të garantuar për barazi para ligjit dhe së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
30. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk ka paraqitur fakte në Gjykatë se si ka ndodhur shkelja e pretenduar e dispozitës kushtetuese dhe në cilën fazë të procedurës gjyqësore. Përveç kësaj, ai nuk ka dëshmuar se aktgjykimet dhe aktvendimet e kontestuara përbënin elemente të mundshme arbitrare, apo se ai kishte marrë trajtim jo të barabartë gjatë procedurave.
31. Gjykata rikujton se Gjykata Supreme e refuzoi revizionin sepse "[...]nisur nga kjo gjendje e çështjes Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se në bazë të gjendjes së vërtetuar faktike, gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë drejt kanë zbatuar të drejtën materiale kur kanë gjetur se kërkesëpadia e paditëses është e pabazuar". Sidoqoftë, parashtruesi i kërkesës nuk shpjegon në mënyrë të saktë pse dhe si vendimi se "kontrata që nuk është në formë të shkruar nuk krijon efekte juridike dhe për investimet e bëra nuk mundë të kërkohet mbrojtje juridiko-gjyqësore", ia kishte shkelur të drejtën e saj të barazisë para ligjit dhe të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, apo paraqiste ndonjë lloj tjetër të diskriminimit.
32. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme Rev. nr. 22/2013, si dhe aktgjykimet e gjykatave të instancave më të ulëta kishin ofruar përshkrim të gjerë dhe të plotë të fakteve të rastit dhe kishin dhënë arsye të shumta për gjetjet e tyre ligjore në përgjigjen ndaj pretendimeve të paraqitura nga parashtruesi i kërkesës. Prandaj, Gjykata konstaton se procedurat në gjykatat e instancave më të ulëta kanë qenë të drejta dhe të arsyetuara mirë

(shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, Nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).

33. Lidhur me këtë, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, që të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, par. 28. Shih gjithashtu rastin nr. 70/11, parashtrues *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
34. Gjykata mundet vetëm të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të tillë, sa që procedurat, të shikuara në tërësinë e tyre, janë kryer në mënyrë të tillë sa që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (shih, *inter alia*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 13071/87, Komisioni Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
35. Si përmbledhje, Gjykata nuk mund të gjej argumente dhe dëshmi se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 22/2013, i 13 nëntorit 2013, ishte nxjerrë në mënyrë qartazi të padrejtë dhe arbitrare.
36. Prandaj, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës nuk i ka dëshmuar pretendimet e tij dhe as nuk ka dorëzuar ndonjë dëshmi *prima facie*, që do të tregonte shkeljen e të drejtave të tij sipas Kushtetutës, KEDNJ-së dhe protokolleve të saj apo Deklaratës Universale për të Drejta të Njeriut.

Rrjedhimisht, kërkesa duhet të hidhet poshtë si qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 13 maj 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani